

Objaśnienia wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2022- 2036 Gminy Jasionówka

W wieloletniej prognozie finansowej na lata 2022- 2036 przyjęto ogólne kwoty dochodów i wydatków następująco:

W roku 2022 założono prognozowane dochody bieżące w szczególności kwoty podatków i opłat lokalnych min. na podstawie planowanych wpływów z podatków i opłat lokalnych (dochody z tytułu podatku rolnego i leśnego na podstawie cen skupu żyta i ceny sprzedaży drewna ogłoszonych przez Prezesa GUS), otrzymanych danych z Ministerstwa Finansów o subwencjach i udziałach gminy we wpływach w podatku dochodowym od osób fizycznych, dotacjach na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej zleconych gminie oraz dotacji celowych przeznaczonych na zadania bieżące, założono również dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych. Ponadto zgodnie z założeniami do projektu budżetu przyjęto średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzenia minimalnego pracowników niepedagogicznych jednostek budżetowych w wysokości 106,98% z roku 2021 z uwzględnieniem nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych, zaś nauczycieli na poziomie z września roku 2021, składki na ubezpieczenia społeczne i składka na Fundusz Pracy nie ulegną zmianie w stosunku do roku 2021.

W zakresie dochodów majątkowych wykazano wartości szacunkowe ze sprzedaży majątku w oparciu o dane otrzymane z referatu organizacyjnego oraz dochody zrealizowane na dzień sporządzenia prognozy.

Na rok 2022 zaplanowano zmniejszenie się dochodów bieżących o 19,62 % w porównaniu do roku 2021 m.in. na skutek zaplanowania dotacji, wpływów udziałów z podatków, subwencji bez uwzględnienia zwiększeń jednorazowych, jakie dokonują się na bieżąco w toku wykonywania budżetu. Wydatki bieżące założono na poziomie roku 2021, w tym wynagrodzenia minimalne założono na poziomie 106,98% roku 2021 z uwzględnieniem zmian w ilości etatów. Zmiana w podstawie wynagrodzeń została wymuszona podniesieniem wynagrodzenia minimalnego z 2800 zł w 2021r. do 3010 zł w 2022r. w podstawie zasadniczej w przypadku pracowników wynagradzanych na tym poziomie oraz w stosunku do pozostałych nie podniesieniem wynagrodzenia zasadniczego ze względu na ograniczone możliwości wydatków gminy. Nierównomierne podniesienie wynagrodzeń powoduje w tym przypadku ich spłaszczanie i zatracanie granicy wynagradzania na poszczególnych stanowiskach, co może doprowadzić do trudności w zastąpieniu pracownika na stanowisku wymagającym większych umiejętności, gdyż wymagania będą nieadekwatne do proponowanego wynagrodzenia. W zakresie dochodów majątkowych w podstawie wartości szacunkowych ze sprzedaży majątku założono dochód na poziomie 15 000 zł z uwagi na możliwość sprzedaży kilku działek oraz nieruchomości. Ponadto w związku z planowanymi do realizacji inwestycjami ujęto planowane od 2022r. do pozyskania środki z dotacji z funduszy unijnych.

Wydatki na obsługę długu zaplanowano na podstawie zawartych umów na spłatę pożyczek i kredytów oraz emisji obligacji. Jest to oprocentowanie w większości przypadków zmienne, więc koszty spłacanych odsetek z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek i emisji obligacji mogą się różnić od kwot szacowanych w prognozie. Na rok 2022 w planie nie przewidziano nadwyżki budżetowej. Ustala się łączną kwotę rozchodów budżetu w wysokości 214 756 zł tytułem wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek.

W poszczególnych latach od roku 2026 do 2036 uwzględniono wykup obligacji:

2026r. wykup 300 000 zł
2027r. wykup 350 000 zł
2028r. wykup 500 000 zł
2029r. wykup 550 000 zł
2030r. wykup 600 000 zł
2031r. wykup 700 000 zł
2032r. wykup 800 000 zł
2033r. wykup 800 000 zł
2034r. wykup 800 000 zł
2035r. wykup 800 000 zł
2036r. wykup 800 000 zł

Zaplanowano emisję obligacji od 2022r. do 2023r.j.n:

2022r. emisja 2 850 000 zł
2023r. emisja 350 000 zł.

Zaplanowanie emisji obligacji wiąże się z niezbędnymi inwestycjami o dużym zakresie prac, co ma wpływ na ich wartość, gdzie pomimo dofinansowań z budżetu unijnego, Gmina Jasionówka jest zobowiązana dołożyć znaczne kwoty ze środków własnych. Planowane też będą dotacje dla Powiatu Monieckiego na przebudowę dróg powiatowych położonych na terenie Gminy Jasionówka.

Na podstawie planowanych spłat zaciągniętych kredytów i pożyczek gmina nie przekracza indywidualnego wskaźnika zadłużenia przy wyborze wariantu średniej 7-letniej długości okresu stosowanego do wyliczenia relacji w Wieloletniej Prognozie Finansowej maksymalnych dopuszczalnych wskaźników spłaty długu w Gminie Jasionówka i czym spełnia ograniczenia wynikające z zapisu art. 243 ustawy o finansach publicznych. Powyższe obrazuje tabela j.n.

Rok prognozy	Relacja z art. 243 uofp wg średniej 7-letniej			Spełnienie relacji z art. 243 (wg średniej 7-letniej)	
	poz. 8.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1
2022	5,22%	13,21%	12,55%	7,99%	7,33%
2023	7,62%	12,10%	11,44%	4,48%	3,82%
2024	7,27%	11,30%	10,64%	4,03%	3,37%
2025	8,61%	11,09%	10,43%	2,48%	1,82%

Gmina Jasionówka przed rokiem 2014 nie wykazywała wolnych środków, więc obecnie w dalszym ciągu zachodzi konieczność planowania budżetów w takich wysokościach aby możliwa była spłata wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Powstała w każdym roku nadwyżkę budżetową przeznacza się w związku z powyższym na spłatę kredytów i pożyczek z jednoczesnym uwzględnieniem potrzeb inwestycyjnych. Jednakże należy brać pod uwagę, iż planowane wartości są wyłącznie wielkościami prognozowanymi. W zakresie prognoz na rok budżetowy i lata przyszłe wskaźnik spłaty długu został osiągnięty wskutek cięć wydatków w roku 2016, 2017, 2018, 2019, 2020 i 2021 przede wszystkim na wydatkach bieżących. Również rok 2022 został zweryfikowany pod względem zasadności planowania wydatków bieżących przez jednostki podległe z uwzględnieniem podwyżek cen, co znalazło odzwierciedlenie w

naniesieniu zmian na powyższe wydatki. Dotyczą one tych działów gdzie w naszych warunkach istnieją największe rezerwy, przede wszystkim należy zweryfikować wydatki związane z utrzymaniem jednostek, wynagrodzenia, umowy z dostawcami materiałów i usług, możliwości pozyskania dofinansowań ze środków zewnętrznych np. unijnych. Wzrost dochodów własnych zależy od rozwiązań systemowych, na które nie mamy wpływu, a zasób mienia gminy jest również ograniczony. Największe możliwości poprawy sytuacji istnieją więc po stronie wydatków, jednak należy również zwrócić uwagę na ogólnokrajową sytuację gospodarczą w postaci wzrostu cen materiałów i usług, ogólnego podwyższania wynagrodzeń minimalnych bez jednoczesnego dbania o niespłaszczanie wynagrodzeń, a co za tym idzie, nie uzupełnienia subwencji w tym zakresie.

W latach 2022 - 2036 łączna kwota długu nie przekracza 60% i łączna kwota spłaty w danym roku rat kredytów i pożyczek nie przekracza 15 % (w roku 2021: 5,20%). Jednakże wysokość wskaźników mieści się w górnej dopuszczalnej granicy

Wykonanie roku 2021 uwzględnia w WPF po stronie dochodów i wydatków znaczące nie wykonanie inwestycji

- "*Centrum Aktywizacji i Integracji Społecznej w Gminie Jasionówka*" na kwotę 1 534 000 zł (1 170 700 zł wkład własny w postaci obligacji oraz 363 300 zł środki unijne)

- „*Modernizacja oświetlenia ulicznego w Gminie Jasionówka*” na kwotę 1 250 000 zł (300 000 zł wkład własny w postaci obligacji oraz 950 000 zł środki unijne)

Wobec powyższego uwzględniono brak konieczności emisji obligacji na kwotę 1 000 000 zł.

Zwiększono również kwotę wolnych środków do osiągnięcia w 2021r. ze względu na promesę otrzymania środków stanowiących nagrodę za osiągnięcie największego rezultatu promocji szczepień przeciwko COVID-19 w powiecie w kwocie 1 000 000 zł, pozostała część wolnych środków w kwocie 556 218 zł powstała wskutek nie wykonanie zadania inwestycyjnego w 2021r.: "*Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1398B od dr wojewódzkiej Nr 671 - Zofiówka - Nowiny Kasjerskie - Nowiny Zdroje - Krasne Małe - dr krajowa Nr 8 w km 2 + 123,9 - 4 + 300*" oraz *drogi powiatowej Nr 1403B - ul. Białostocka w Jasionówce* gdzie była przeznaczona dotacja celowa do udzielenia Powiatowi Monieckiemu w postaci pomocy finansowej, a znaczną część środków na dotację stanowiły wolne środki z 2020r. pochodzące z niewykorzystanego Funduszu Inwestycji Lokalnych w kwocie 556 218 zł)

Do przygotowania wieloletniej prognozy finansowej na podstawie budżetu na 2022 rok przyjęto w wykazie przedsięwzięć:

wydatki inwestycyjne:

- "*Rozwój e-usług w gminach Związku Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego*" Planowane wykonanie w roku 2020-2023 kwota 248 120 zł (w 2023r. 15 758 zł)),

Jednocześnie występują zadania inwestycyjne jednoroczne. Zadania inwestycyjne i bieżące wymienione w Załączniku Nr 2, w powyższym zakresie spełniają określenia przedsięwzięcia zawartego w art.226 ust.4 ustawy o finansach publicznych.

Pomimo, iż ograniczenia w planowaniu wydatków są duże, jednakże znacznym obciążeniem w perspektywie najbliższych lat są zobowiązania dotyczące spłat rat kapitałowych od kredytów i pożyczek. Gmina Jasionówka jest zatem zobowiązana do ciągłego monitorowania realizacji założeń przyjętych w wieloletniej prognozie celem zachowania właściwych relacji dla możliwości obsługi długu publicznego, a także do stosowania reżimu finansowego warunkującego zachowanie płynności finansowej. Planując dochody i wydatki bieżące na lata po 2022r. z wielką ostrożnością przyjmowano wartości, tak aby różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi była realna do spełnienia, a więc

przynajmniej na poziomie nie przekraczającym znacząco różnicy z wykonania roku 2021, z uwzględnieniem wyłączenia wpływów i wydatków o charakterze jednorazowym. Jednocześnie dostosowano przyszłe lata 2023-2036 w zakresie dochodów i wydatków bieżących również do roku 2022 uwzględniając planowaną oszczędność na wydatkach wynikającą z nieuwzględnienia w wynagrodzeniach wypłat jednorocznych takich jak np. odprawy emerytalne z roku 2022, możliwości oszczędności na zakupie materiału grzewczego w ZSP w Jasionówce po przeprowadzonej termomodernizacji, a także ograniczenia bieżących wydatków w postaci remontów, zakupu materiałów i usług na czas priorytetowych inwestycji. Mając na względzie powyższe należy stwierdzić że przyjęte do realizacji założenia są realne, zasadne i zostały prognozowane na miarę budżetu Gminy Jasionówka.